

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K BALÍČKU OPATŘENÍ PRO EVROPSKOU ENERGETICKOU INFRASTRUKTURU (TZV. EUROPEAN GRIDS PACKAGE)

Kontaktní osoba:

Jan Šebesta, jan.sebesta@svazenergetiky.cz, Tomáš Kupčiha, tomas.kupciha@svazenergetiky.cz

16. ledna 2026

Svaz energetiky České republiky (SEČR) vítá jakékoli kroky, iniciativy a úpravy stávajících právních předpisů směřující ke zjednodušení a zefektivnění postupů a pravidel v oblasti povolování a výstavby zařízení energetické infrastruktury, neboť na rozvoj, posilování a zajišťování bezpečnosti provozu této infrastruktury jako takové jsou v souvislosti s ambicemi na posilování rozvoje a připojování zejména OZE a BESS kladeny dlouhodobě zvýšené nároky.

Společně s podporou rozvoje OZE a BESS v podobě zrychlování a zjednodušování povolovacích postupů tedy musí jít ruku v ruce také adekvátní zefektivnění v oblasti posilování a výstavby potřebné technické infrastruktury (včetně infrastruktury přeshraniční), která je nezbytná nejen pro připojování těchto zařízení, ale také pro zajištění bezpečného a stabilního fungování celé ekonomiky a společnosti.

V této souvislosti bychom rádi uvedli, že předložený soubor materiálů je sice formálně označený jako Grids Package, ale obecně je přednostně zaměřen primárně na další akceleraci a zjednodušení povolování vybraných projektů OZE, BESS a dobíjecích stanic i přenosových i distribučních sítí včetně některých nových úlev (např. v oblasti životního prostředí) či rozšíření stávajících (fikce souhlasu), přičemž ale ve vztahu k sítím zároveň zavádí přísnější pravidla, zkracuje lhůty pro připojení a vytváří tak na provozovatele distribuční soustavy další zvýšený tlak.

Obecně rozumíme tlaku ze strany EU na zkracování povolovacích procesů OZE, byť upozorňujeme na to, že v ČR byly lhůty ve vyhlášce č. 16/ 2016 Sb. o podmínkách připojení k elektrizační soustavě na základě požadavků dokumentu CID z Národního plánu obnovy zkráceny. V souvislosti s tím je však třeba urychlit a zjednodušit komplikované projednávání energetické, především pak síťové, infrastruktury. Upozorňujeme na to, že zkracování lhůt pro posuzování žádostí jde proti smyslu anticipative asset management. Za zásadní považujeme, aby se všichni žadatelé spravedlivě podíleli na nákladech, které v síti vyvolávají.

Provozovatel distribuční soustavy (PDS) je povinen zajišťovat trvale bezpečný a stabilní provoz distribuční soustavy, který je zcela zásadní pro bezpečné fungování ekonomiky a společnosti jako takové. Řada navrhovaných opatření v předloženém balíčku dokumentů však pozici provozovatele distribuční soustavy spíše oslabuje a plnění nejen výše uvedené povinnosti, kterou považujeme za zcela zásadní, činí spíše složitější. Obdobné platí i pro provozovatele přenosové / přepravní soustavy (PPS).

Současně bychom rádi zdůraznili, že sítě by měly z hlediska dostatečné kapacity uspokojit nejenom nároky na připojování nových OZE a BESS, ale také umožnit bezpečné a stabilní připojení pro místa spotřeby.

Zároveň nesouhlasíme s navrhovanými změnami, které se týkají posílení role Evropské komise na úkor provozovatelů infrastruktury v rámci plánování a rozvoje přeshraniční infrastruktury (jako součást tzv. desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii). Jakkoliv tedy vítáme iniciativu Grids Package jako takovou, tj. především uvedenými návrhy podpořit síť na úrovni (PPS) i PDS a jejich rozvoj a posilování, jelikož se jedná o nezbytný předpoklad dekarbonizace a energetické transformace, předložený návrh se v tomto ohledu míjí účinkem, jelikož:

- V nové kvalitě zvyšuje tlak na provozovatele sítí zaváděním dalších pravidel, principů a administrativní zátěže, což povede k jejich dalšímu zahlcení, tj. opaku sledovaného účelu.
- Volí nevhodná opatření (např. nastavování lhůt pro provozovatele sítí, vypracovávání dalších reportů) za stavu, kdy problém je jinde (nedostatek kapacit sítě, nedostatek personálu atd.).
- A především pak zásadním způsobem nedoceňuje význam sítí na úrovni distribuce, kdy k hlavním změnám dochází a největší tlak na rozvoj a posilování nastává právě na napěťových hladinách, které PDS spravují.
- Nesouhlasíme s návrhem EK prodloužit cyklus tvorby centrálního scénáře na čtyři roky a požadujeme zachování stávajícího dvouletého cyklu z následujících důvodů:
 - o Čtyřletý cyklus tvorby centrálního scénáře dostatečně nereflektuje dynamický vývoj na trhu s nízkoemisními plyny.
 - o Centrální scénář je klíčovou součástí evropského TYNDP. Prodloužení cyklu tvorby scénáře (každé 4 roky) tak naruší konzistenci plánování na evropské úrovni ve formě evropského TYNDP, kde perioda zůstává každé dva roky, a tedy i samotné posuzování nedostatků v infrastruktuře.
 - o Shledáváme jako problematický časový nesoulad mezi tvorbou centrálního scénáře (každé 4 roky) a procesem výběru PCI/PMI (každé dva roky), kde může nastat situace, že v procesu výběru PCI projektů se bude vycházet ze „zastaralých“ scénářů a nebudou se tak reflektovat aktuální infrastrukturní potřeby.
 - o Výše uvedené důvody mohou ohrozit zařazení projektu do evropského TYNDP, které je podmínkou pro získání statusu PCI/PMI, který je nezbytný pro čerpání prostředků z programu CEF. V kontextu ČR je tato skutečnost obzvlášť významná např. u projektů repurposingu stávající plynové infrastruktury na vodíkovou, kde investiční rozhodnutí závisí na zárukách návratnosti včetně finanční podpory v rané fázi rozvoje trhu.
- Nesouhlasíme s navrhovaným posílením role EK při tvorbě Centrálního scénáře a ACER při tvorbě společných scénářů. Požadujeme v legislativě zachovat současné nastavení procesu tak, aby tvorba scénářů nadále vycházela z expertních technických, provozních a tržních znalostí provozovatelů plynárenských a elektroenergetických sítí a obousměrné komunikaci na úrovni evropské a národní. Zachování silné role těch, kteří jsou odpovědní za plánování, realizaci a následný provoz infrastruktury v procesu tvorby scénářů a unijního plánování energetické infrastruktury je nezbytné pro efektivní využívání investic, zohledňování regionálních specifik napříč členskými státy a realistické posuzování energetických potřeb EU. Silná obousměrná komunikace týkající se datových vstupů a jejich interpretace včetně potřeb a možností jednotlivých soustav a jejich zákazníků se již nyní ukazuje jako naprosto klíčová. Navrhované rozdělení odpovědností tuto vazbu přetrhne a nahradí omezeným jednosměrným tokem dat bez možnosti jejich správné interpretace

Obecně proto doporučujeme a navrhujeme:

- Ve vztahu k síťové infrastruktuře na hladině distribuce i přenosové soustavy konkretizovat a posílit navržená pravidla tak, aby již na úrovni směrnic jasně napomáhala významnému

urychlení posilování a expanze sítě, konkrétně je potřeba zaměřit se vedle fáze povolování sítí již na fázi schvalování sítí na úrovni plánování v území (spatial planning/zoning). Dále je nezbytné zaměřit se na problematiku získávání potřebných oprávnění ke vstupu a užívání dotčených pozemků, tj. zaváděné principy a pravidla vztáhnout i na řízení, která se získávání těchto oprávnění týkají, a to včetně vyvlastňování. Již na úrovni směrnice by pak mohlo dojít k výslovnému zavedení strategických koridorů pro liniové stavby DS, minimálně pro VVN a VN linky.

- Již na úrovni směrnic jasně oddělit principy a pravidla, která se vztahují k povolování sítí, OZE, BESS a dobíjecích stanic (permitting, authorisation), které mají na starosti členské státy, od pravidel a principů, která se mají vztahovat na procesy distributorů (připojování, činnosti v ochranných pásmech apod.).
- Co se týká připojování zařízení k soustavě, upozorňujeme na to, že navrhovaná opatření jdou proti principu technologické neutrality. V ČR v současné době rozlišujeme procesy a lhůty pro povolení připojení po jednotlivých napěťových hladinách, případně rozlišujeme procesy pro mikrozdroje (do 10,8 kW) a ostatní zdroje, respektujeme princip technologické neutrality.
- K vyšší reflexi kritické role distributorů by pak mělo dojít i ve vztahu k částem balíčku týkajících se koncepcí a plánování v TEN-E (evropský scénář, TYNDP, identifikace potřeb, regionální skupiny atd.), kdy aktuálně předložený materiál jejich zásadní roli pro dekarbonizaci a transformaci opomíjí a nedoceňuje.
- Navrhujeme při splnění předem daných podmínek (od zařazení na seznam PCI/PMI projekt vykazuje doložitelný podstatný pokrok a zároveň nedošlo k žádné zásadní změně v modelování infrastrukturních potřeb, v jejímž důsledku by pominuly důvody pro zařazení projektu na seznam) prodloužit platnost statusu PCI/PMI na čtyři roky. Současná dvouletá platnost vytváří nejistotu pro předkladatele projektů a investory a zároveň představuje zbytečnou administrativní zátěž jak pro ně samotné, tak pro EK i vnitrostátní regulační orgány.
- Integrace energetických sítí nesmí být vnímaná jako jediné a postačující řešení. Je nezbytné vyřešit i další části energetického systému, především nestabilní a nepředvídatelný systém EU ETS, nedostatek stabilních a říditelných zdrojů a dostatek cenově dostupných energií.
- Pokud pak balíček doporučuje opustit tradiční procesy připojování (čl. 6 směrnice 944), je nezbytné, aby principy a doporučení vyjádřené v guidance byly vtěleny přímo do směrnice, alespoň v podobě nových recitals. Pro přijetí potřebných změn na úseku podmínek připojování je tedy nezbytné vtělit navrhovaná doporučení přímo do těla směrnice.
- Zvážit, do jaké míry je udržitelné zachování principu technologické neutrality a na to navazující povinnosti připojit „každého“ za stavu, kdy kapacita sítě bude představovat stále více nedostupné aktivum. Namísto přednosti připojování BESS a OZE (ať už utility-scale nebo sloužících pro osobní potřebu) musí být zachována přednost připojování zákazníků a uspokojování jejich potřeb.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K NÁVRHU NAŘÍZENÍ O POKYNECH PRO TRANSEVROPSKOU ENERGETICKOU INFRASTRUKTURU – (COM(2025) 1006 FINAL)

1. K čl. 2, 14, 24 a 29 (resp. 48 v 2019/943) (Non-wire solutions)

Požadujeme nově zaváděný institut vypustit bez náhrady. V případě, že by se během projednávání v pracovních orgánech Rady EU jevilo vypuštění ustanovení jako málo pravděpodobné, jsme připraveni spolupracovat s MPO na alternativním návrhu jeho znění,

který by alespoň pomohl zmírnit důsledky jeho zavedení (např. výjimka pro ohrožení bezpečnosti sítí nebo deklarace, že se nebude muset dokládat naplňování tohoto ustanovení).

Uvedený návrh nařízení předpokládá, že se v případě non-wire technologií jedná o typ investice do energetické infrastruktury, která je považována za „levnější“ investiční alternativu, než jakým by mělo být samotné rozšiřování sítě, a která by měla zvýšit dostupnou kapacitu soustavy nebo zlepšit efektivitu provozu soustavy.

Podle našeho názoru by tyto závěry nicméně měly být podepřeny CBA analýzou, kdy je třeba v každém individuálním případě posoudit, zda je non-wire řešení skutečně ekonomicky i jinak efektivnější a výhodnější. Jinak řečeno, neplatí, že non-wire solutions nabízí vždy levnější alternativu než posílení sítě. Domníváme se, že se jedná o nadbytečné ustanovení, které pouze zvýší administrativní zátěž.

2. K čl. 3 odst. 4

Dvouletou platnost statusu PCI/PMI podporujeme částečně, pouze pro případy nových projektů či PCI/PMI projektů, pro které jejich předkladatelé nejsou schopni doložit podstatný pokrok. Pokud by předkladatelé takových projektů nadále usilovali o status PCI/PMI, museli by předložit novou kandidaturu. V ostatních případech požadujeme prodloužit platnost statusu PCI/PMI na čtyři roky.

Navrhujeme, a to při splnění předem daných podmínek (od zařazení na seznam PCI/PMI projekt vykazuje doložitelný podstatný pokrok a zároveň nedošlo k žádné zásadní změně v modelování infrastrukturních potřeb apod., v jejímž důsledku by pominuly důvody pro zařazení projektu na seznam) prodloužit platnost statusu PCI/PMI na čtyři roky. Současná dvouletá platnost vytváří nejistotu pro předkladatele projektů a investory a zároveň představuje zbytečnou administrativní zátěž jak pro ně samotné, tak pro EK, členské státy i vnitrostátní regulační orgány.

3. K čl. 5 odst. 1 a 4

Požadujeme toto ustanovení bez náhrady vypustit.

Podle ustanovení tohoto článku by měli předkladatelé projektů vypracovat pro projekty na unijním seznamu do dvou měsíců od jejich zařazení na unijní seznam plán realizace s harmonogramem zahrnujícím všechny v návrhu nařízení uvedené body (studie proveditelnosti a návrhu, včetně studií posouzení rizik, pokud jde o adaptaci na změnu klimatu a fyzickou a kybernetickou bezpečnost, dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a zásady „nezpůsobovat významnou újmu“, schválení národním regulačním orgánem nebo jiným dotčeným orgánem, výstavbu a uvedení do provozu, proces udělování povolení). Do 31. prosince roku, ve kterém seznam Unie, na který je projekt zařazen, vstoupí v platnost a začne vykazovat účinky, a každý následující rok by pak měli být předkladatelé projektů povinni předkládat příslušnému vnitrostátnímu orgánu zprávu za každý projekt společného zájmu a projekt vzájemného zájmu, který podporují.

Jedná se o další administrativní zátěž pro PPS a PDS, resp. jiné odpovědné subjekty. Vytváří se další nový proces týkající se vytváření dodatečných podkladů a materiálů v podobě vytváření implementačního plánu a zavádění povinnosti ke zpracování a podávání pravidelných reportů, to vše navíc v tak krátkých lhůtách a v takové míře detailu obsahu, že to bude pro provozovatele soustavy znamenat další administrativní zatížení. Domníváme se, že s ohledem na snahy EK administrativní zátěž dlouhodobě spíše snižovat a regulovaným subjektům od nadbytečných admin povinností spíše ulevovat, jde daný návrh zcela proti dlouhodobému kurzu. Navíc s ohledem na skutečnost, že

se jedná o Grid Package, který by měl, alespoň podle svého názvu, směřovat primárně k usnadnění a ulehčení pozice provozovatele soustavy, pak shora navrhované nové povinnosti jdou zcela proti tomuto smyslu a záměru.

Zároveň by tyto nové povinnosti vyžadovaly výrazné personální i finanční kapacity, které by v konečném důsledku byly přeneseny na koncové zákazníky a tím by podřývaly snahy EK o zajištění stabilních a dostupných energií a šly by přímo proti smyslu Grid Package.

4. K čl. 5 odst. 9 a 10

Podle těchto ustanovení má platit, že projekty, které již nejsou na seznamu Unie, ztrácejí veškerá práva a povinnosti spojené se statusem projektu společného zájmu nebo projektu vzájemného zájmu stanoveným v tomto nařízení. Tím by neměla být dotčena žádná finanční pomoc Unie poskytnutá jakémukoli projektu na seznamu Unie před jeho odstraněním ze seznamu Unie.

Požadujeme, aby bylo vyjasněno a postaveno na jisto, jaký je skutečně vztah mezi financováním projektů a jejich zařazením mezi PCI projekty, resp. možnou ztrátou statusu projektu PCI. Pokud projekt ztratí status PCI, ztrácí investor výhody TEN-E. Má skutečně odstavec 10 znamenat, že se takový skutkový stav nijak nedotkne financování? Požadujeme vysvětlit, zda skutečně má být navrhovanou právní úpravou umožněn stav, aby daný projekt nemusel zůstat na seznamu PCI. Zároveň je potřeba vyjasnit i to, jak se bude postupovat u projektů, které jsou ve fázi povolování s možností využití některých speciálních institutů.

5. K čl. 6 odst. 1

Požadujeme toto ustanovení bez náhrady vypustit.

Podle tohoto ustanovení má platit, že pokud projekt společného zájmu nebo projekt vzájemného zájmu narazí na značné obtíže při provádění, může EK po dohodě s dotčenými členskými státy jmenovat evropského koordinátora na dobu až jednoho roku, kterou lze dvakrát prodloužit.

Požadujeme navrhovanou právní úpravu zrušit. Navrhovaná právní úprava je z našeho pohledu nefunkční a bude prakticky jen obtížně realizovatelná, přičemž přidaná hodnota takového koordinátora je podle našeho názoru přinejmenším sporná. Celý návrh je zcela vágní a jen těžko uchopitelný. Návrh nestanoví jakékoli podrobnosti týkající se kvalifikačních a odborných předpokladů koordinátora, záruk jeho nezávislosti a nestrannosti, nejsou jakkoli blíže specifikována jeho práva a zejména potom povinnosti, celý proces není jakkoli ohraničen, pokud jde o jakékoli termíny (pokud pomineme délku trvání samotného jmenování). Není zřejmé, v čem a jak by měl být takový koordinátor fakticky přínosem pro řešení nastalé popisované situace, do jaké míry by měl do procesu zasahovat a jakou formu by jeho „koordinace“ měla mít. Od toho se následně odvíjí případná „povinnost“ dotčených účastníků trhu se jeho koordinačními kroky řídit, či podle nich postupovat.

6. K čl. 7

Navrhovaný článek upravuje Prioritní status projektů na seznamu Unie. Plně jej podporujeme. Domněnka převažujícího veřejného zájmu u projektů přenosových sítí zároveň vysílá jasný signál, že rozvoj infrastruktury je nezbytným předpokladem pro dekarbonizaci energetiky a přechod k moderní a konkurenceschopné ekonomice. Požadujeme ale do tohoto ustanovení doplnit ustanovení, který

by umožnilo použít národní procesní postupy namísto dodržování tohoto článku za podmínky, že tyto národní postupy jsou rychlejší/efektivnější.

V zájmu urychlení povolovacího procesu pro PCI projekty zároveň apelujeme na zavedení do příslušné národní legislativy (liniového zákona č. 416/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů) v souladu s článkem 7 odst. 3 návrhu v rámci probíhající novelizace stavebního řízení. PCI projekty by měly mít stejný status jako stavby pro energetickou bezpečnost či stavby uvedené v příloze tohoto zákona.

Článek 7 TEN-E pro PCI povolování je z pohledu PDS nefunkční. Požadujeme, aby byly přijaty takové úpravy, které povedou k takovému cílovému stavu, které zajistí zakotvení možnosti dobrovolného „opt-outu“ pro PDS/smart-grid projekty.

7. K čl. 8 odst. 5

Každý členský stát musí určit jediný vnitrostátní příslušný orgán jako jednotné kontaktní místo pro povolovací řízení projektů PCI/PMI a zvolit integrovaný, koordinovaný nebo kolaborativní model (čl. 8 odst. 1 a 3). U projektů na území dvou nebo více členských států příslušné orgány určí jednu společnou autoritu, odpovědnou za koordinaci povolovacího procesu; Evropská komise může na žádost členských států vystupovat jako facilitátor spolupráce (čl. 8 odst. 5).

Podporujeme zavedení plně integrovaného režimu do národní legislativy.

V návrhu i nadále zůstává možnost volby režimu pro vydání komplexního rozhodnutí členským státem. V zájmu zjednodušení a urychlení procesu apelujeme na zavedení plně integrovaného systému v souladu s článkem 8 odst. 3 písm. a) návrhu v rámci probíhající novelizace stavebního řízení.

Zároveň není zcela jasný rozdíl mezi koordinovaným a kolaborativním modelem a jejich (ne)výhody.

8. K čl. 10

Zavedení pevných časových limitů pro celé povolovací řízení, koncentrace požadavků na doplnění podkladů na počátek procesu a možnost využití fikce souhlasu a fikce rozhodnutí u stanovisek je zásadním krokem ke zvýšení právní jistoty a k posílení schopnosti plánovat investice.

Zároveň je ale třeba blíže prozkoumat, zda nelze stanovit lhůty ještě kratší. Zároveň dle jiných připomínek podporujeme rozšíření fikce i na environmentální oblast i na finální rozhodnutí.

9. K čl. 11 a 12 a čl. 30 (revize čl. 50 nařízení 2024/1789)

EGP má výrazně posílit nejen roli Komise, ale i Agentury pro spolupráci energetických regulačních úřadů (ACER) při vytváření tzv. společných scénářů zejména pro 10leté plány rozvoje sítí pro celou Unii. Tyto 10leté plány jsou strategické dokumenty určující nezbytné investice do soustavy, jejichž zpracování a pravidelnou aktualizaci mají na starost evropská sdružení provozovatelů soustav pro elektřinu, plyn a vodík (ENTSO-E, ENTSO-G a ENNOH). Aktuálně jsou tato sdružení provozovatelů odpovědná jak za společné scénáře, tak i z nich vycházející 10leté plány. Komise navrhuje, že tvorbu společných scénářů sama převezme s tím, že evropská sdružení provozovatelů soustav jí k tomu pouze budou poskytovat potřebné vstupní podklady, jejichž správnost bude podléhat kontrole

ACER. Rozšíření pravomocí Komise se má promítnout i do tzv. zprávy o nedostatcích v infrastruktuře (Infrastructure Gaps Report), nově označované jako zprávy o identifikaci potřeb infrastruktury (Infrastructure Needs Identification Report).

Z pohledu provozovatelů soustav kvůli tomu vzniká riziko, že společné scénáře nebudou v dostatečné míře zohledňovat specifika a potřeby české přenosové, přepravní a distribuční soustavy, tj. včetně její geografické polohy, tranzitního charakteru a vysoké míry přeshraničních toků. Příliš schematický přístup by mohl vést k neefektivním rozhodnutím a zvýšení systémových rizik, což by v konečném důsledku mohlo ohrozit stabilitu celé evropské soustavy.

Návrhem EK se zvyšuje riziko, že investiční rozhodnutí budou sice „modelově optimální“, ale provozně problematická. Pro provozovatele soustav navrhované změny znamenají vyšší odpovědnost za zvládání důsledků rozhodnutí, na jejichž formulaci bude mít omezený vliv. V případě přijetí návrhu je tedy potřeba průběžně kriticky analyzovat skutečný přínos těchto opatření a vyhodnocovat jejich dopad na dlouhodobou bezpečnost provozu soustav.

Odmítáme posílení pravomocí Komise v oblasti přípravy společných scénářů a ACER v oblasti plánovacích metodik, validace vstupních dat a určování systémových potřeb, neboť Komise ani ACER nenesou odpovědnost za bezpečný a spolehlivý provoz elektrizačních soustav a nejsou nositeli provozní odpovědnosti (v tomto bodě dáváme ke zvážení využití žluté karty).

Požadujeme důkladné posouzení institucionální připravenosti ACER na převzetí nových pravomocí, zejména z hlediska dostatečných personálních, odborných a analytických kapacit. Trváme na důsledné koordinaci a zapojení členských států a provozovatelů soustav při tvorbě společných scénářů tak, aby byly plně zohledněny lokální a regionální specifika jednotlivých soustav.

Nesouhlasíme s tím, že EK má vypracovat nejpozději dva roky po vstupu nařízení v platnost a následně alespoň každé čtyři roky centrální scénář pro elektřinu, plyn a vodík, který slouží jako závazný referenční základ pro zpracování evropských TYNDP.

Je nezbytné, aby proces tvorby scénářů nadále vycházel z expertních technických a provozních znalostí provozovatelů přepravních a přenosových sítí, které jsou sdruženy v ENTSOs a ENNOH. V procesu tvorby scénářů a unijního plánování energetické infrastruktury je nezbytné zachovat silnou roli těch subjektů, které jsou zodpovědné za plánování, realizaci a následný provoz takové infrastruktury. Pro efektivní využívání investic, zohledňování regionálních specifik napříč členskými státy a realistické posuzování energetických potřeb EU je úloha provozovatelů přepravní a přenosové infrastruktury klíčová.

Zároveň nesouhlasíme s návrhem prodloužit cyklus tvorby centrálního scénáře na čtyři roky a požadujeme zachování stávajícího dvouletého cyklu z následujících důvodů:

- Čtyřletý cyklus tvorby centrálního scénáře dostatečně nereflektuje dynamický vývoj na trhu s nízkemismisními plyny.
- Centrální scénář je klíčovou součástí evropského TYNDP. Prodloužení cyklu tvorby scénáře (každé 4 roky) tak naruší konzistenci plánování na evropské úrovni ve formě evropského TYNDP, kde perioda zůstává každé dva roky, a tedy i samotné posuzování nedostatků v infrastruktuře.

- Shledáváme jako problematický časový nesoulad mezi tvorbou centrálního scénáře (každé 4 roky) a procesem výběru PCI/PMI (každé dva roky), kde může nastat situace, že v procesu výběru PCI projektů se bude vycházet ze „zastaralých“ scénářů a nebudou se tak reflektovat aktuální infrastrukturní potřeby.
- Výše uvedené důvody mohou ohrozit zařazení projektu do evropského TYNDP, které je podmínkou pro získání statusu PCI/PMI, který je nezbytný pro čerpání prostředků z programu CEF. V kontextu ČR je tato skutečnost obzvlášť významná u projektů repurposingu stávající plynové infrastruktury na vodíkovou, kde investiční rozhodnutí závisí na zárukách návratnosti včetně finanční podpory v rané fázi rozvoje trhu.
- Předpoklad, že zapojení EK do tvorby scénáře obsažený v recitálu č. 52 zajistí „...větší zefektivnění a řízení, zejména pokud jde o, identifikaci dlouhodobých nedostatků v infrastruktuře a úzkých míst v energetické infrastruktuře a řešení těchto nedostatků....“ je zcela chybný, protože EK nedisponuje potřebnými informacemi na rozdíl od evropských sítí provozovatelů ENTSO pro elektřinu, ENNOH a ENTSO pro plyn a příslušných provozovatelů sítí jednotlivých členských států. V tomto směru by byl přínos EK při zpracování centrálního scénáře spíše záporný s ohledem na zvýšenou administraci. Negativně vnímáme i posílení pozice ACER.
- Tím, že EK podle současného znění nařízení EU 2022/869 scénář schvaluje, tak má zajištěn rozhodující vliv na jeho výslednou podobu.

10. K čl. 11 odst. 3 a 4

Ve výčtu subjektů poskytující data a nezbytné informace EK není v čl. 11 (3) není uváděn subjekt EU DSO, což neodpovídá jeho roli a postavení hlavního subjektu zastupujícího provozovatele na úrovni distribuce pro oblast elektřiny, plynu a vodíku. V čl. 11 (4) je pak event. potřeba doplnit či upravit správnou charakteristiku subjektu EU DSO.

Požadujeme doplnění subjektu EU DSO v čl. 11 (3) mezi subjekty poskytující data a nezbytné informace EK. Případně upravit v čl. 11 (4) správný popis subjektů, které EU DSO reprezentuje (nejen pro oblast elektřiny). Zároveň navrhuje vyšší míru zapojení přímo DSO (nejen EU DSO) – např. v regionálních skupinách by neměl chybět hlas DSOs z jednotlivých dotčených států.

V čl. 11 (4) je uváděn EU DSO jako konzultovaný subjekt, avšak s popisem, že zastupuje (pouze) distribuční společnosti v oblasti elektřiny, nikoliv také plynu a potažmo vodíku. To neodpovídá statutárně roli EU DSO entity, jak byla přijata v rámci Nařízení 2024/1789 v čl. 39, kde je uváděna jako designovaná entita pro zastupování zájmů plynárenských DSOs v EU a případně také provozovatelů vodíkových sítí na úrovni distribuce (HDNO). Je možné uvést v tomto čl. subjekt EU DSO bez této dílčí specifikace, nebo doplnit plný výčet dle návrhu níže:

„The Commission shall consult the Agency, national regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENNOH, the ENTSO for Gas, the European entity for the cooperation of electricity distribution system, **natural gas distribution system operators and hydrogen distribution network operators** in the European Union (EU DSO Entity), the Member States as well as other relevant stakeholders on the data collected for the purpose of the central scenario development process, including assumptions and their use in the development of the central scenario.“

Na základě nařízení 2024/1789, čl. 41(3)(b) má subjekt EU DSO Entity jasně vymezenou roli při výměně dat a koordinovaném plánování distribučních a přepravních soustav. Toto ustanovení přímo stanoví spolupráci s ENTSG a ENNOH, včetně sdílení údajů nezbytných pro plánování rozvoje sítí. Aby evropské plánovací procesy – včetně event. přípravy centrálního scénáře v rámci European Grids Package – odrážely skutečný rozvoj na distribuční úrovni, je nutné, aby EU DSO poskytoval klíčové vstupy, jako jsou předpovědi zatížení, lokální scénáře rozvoje a údaje o kapacitách či omezeních. Plánování přepravních a distribučních sítí nemůže být tedy oddělené – nařízení vyžaduje “koordinovaný provoz a plánování“. Z tohoto ustanovení tedy dle našeho názoru přímo vyplývá, že subjekt EU DSO je jednak zdrojem dat pro úroveň distribuce a jeho zapojení je tedy nezbytné pro vytváření jednotného a realistického evropského síťového scénáře.

Vedle toho jsou zakotvena v Nařízení 2024/1789 další ustanovení, která přímo či odvozeně s přípravou podkladů pro TYNDP souvisejí, viz čl. 39; čl. 41(2); čl. 13 a konečně i čl. 26(4).

11. K čl. 17 odst. 2

Navrhované ustanovení upravuje umožnění investic s přeshraničním dopadem. Navrhujeme vypustit odkaz na projekty DSO (chytré sítě).

Podporujeme využívání jednotné a transparentní metodiky CBA pro posuzování projektů společného zájmu, která prokazuje jejich systémový přínos na úrovni celé Evropské unie a umožňuje objektivní identifikaci projektů s celoevropskou přidanou hodnotou

Odmítáme uplatňování metodiky CBCA jako podmínky realizace a financování projektů společného zájmu, neboť metodika není v současné podobě dostatečně vyvinutá ani transparentní a není schopna reflektovat dynamický vývoj energetických toků a změny v okruhu benefitujících států.

Podporujeme financování projektů společného zájmu zcela s pomocí unijních nástrojů (zejm. CEF).

12. K čl. 19

EGP posiluje tendenci směřovat výnosy z přetížení do zvláštních, na evropské úrovni koordinovaných fondů, určených na financování infrastrukturních projektů s přeshraničním významem (tzv. PCI a PMI projektů). Argumentace tohoto přístupu vychází z předpokladu, že přetížení vzniká v důsledku fungování vnitřního trhu a že výnosy by proto měly být využívány tam, kde přinášejí nejvyšší systémový přínos pro Unii jako celek.

Odmítáme navrhovanou úpravu nakládání s příjmy z přetížení jako zásah do národní odpovědnosti za bezpečný a spolehlivý provoz přenosové soustavy, a trváme na zachování stávajícího režimu, který umožňuje využívat tyto příjmy přednostně na odstraňování přetížení a posilování infrastruktury v místě jejich vzniku (v tomto bodě dáváme ke zvážení využití žluté karty).

KONKRÉTNÍ PŘÍPOMÍNKY K DOPLNĚNÍ SMĚRNICE (EU) 2018/2001 O PODPOŘE VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ – (COM(2025) 1007 FINAL)

13. K čl. 2 bod (10f) (definice pojmu „procedure for a grid connection permit“)

Návrh směrnice počítá se zavedením nového pojmu, který je dále používán v souvislosti s vymezením lhůt v nově navrhovaném čl. 17 dané směrnice. Domníváme se, že daný pojem není

definován zcela přesně, resp. fakticky správně. Nejen ve vztahu k podmínkám ČR se nejedná o jednostranné rozhodnutí příslušného provozovatele soustavy, ale jedná se o dvoustranný kontraktační proces dvou smluvních stran. Výsledkem tohoto procesu, jehož předmětem je posouzení žádosti účastníka trhu o připojení jeho zařízení k distribuční soustavě, tedy není jednostranné rozhodnutí provozovatele soustavy o schválení žádosti v podobě určitého svrchovaného aktu, jakým je např. povolení. Výsledkem procesu je naopak sjednání dvoustranné smlouvy o připojení ve smyslu § 50 odst. 4 energetického zákona, kterou mezi sebou smluvní strany sjednávají a sjednávají si také vzájemná práva a povinnosti vyplývající z této smlouvy, jejíž obsahové náležitosti jsou stanoveny právě energetickým zákonem. Povaha tohoto procesu je tedy zcela odlišná od jiného „permittingu“, ve kterém figuruje stát.

Požadujeme tedy přeformulování nově navrhovaného pojmu tak, aby reflektoval uvedené rozdíly. Současně se domníváme, že reformulace napomůže odlišení tohoto postupu, který se odehrává mezi dvěma soukromoprávními subjekty a má smluvní povahu, od vydávání autoritativních rozhodnutí, např. právě v podobě povolování staveb, ze strany příslušných orgánů státní správy.

14. K čl. 15c odst. 6

Žádáme zohlednit nutnost posuzování vztahu akceleračních zón k existující/budoucí síťové infrastruktuře a její kapacitě.

Ustanovení ukládá povinnost členskému státu nestanovit rozsáhlé oblasti, kde by byla *a priori* omezena výstavba OZE z důvodu ochrany životního prostředí. Jedná se tak fakticky o doplnění stávající právní úpravy týkající se zavádění tzv. akceleračních zón pro urychlené zavádění projektů OZE, jež je v současné podobě formulována pozitivně, o negativní vymezení toho, čeho by se členské státy měly naopak zdržet, aby rozvoj OZE nebyl brzděn a blokován.

V této souvislosti však zcela postrádáme zohlednění toho, v jaké lokalitě a v jakém rozsahu je objektivně dostupná potřebná distribuční nebo přepravní kapacita pro připojení takto akcelerovaných OZE a jaké jsou faktické aktuální i budoucí možnosti jejich připojení k distribuční nebo přenosové soustavě.

Současně bychom velmi uvítali, pokud by provozovatelé soustavy jako vlastníci a provozovatelé potřebné infrastruktury zodpovědní za její spolehlivý provoz a její efektivní rozvoj měli přiznáno odpovídající postavení v procesu stanovování akceleračních zón, neboť za stávajícího stavu je jejich postavení v procesu schvalování akceleračních zón postaveno na roveň ostatním dotčeným osobám. Ale jejich role a význam při připojování OZE je z povahy věci zcela odlišný, resp. zásadní, a měli by tedy mít možnost do celého procesu vstoupit už v jeho rané fázi (záměru stanovení akcelerační zóny) a nikoli až jako řadový subjekt v rámci možného podání připomínek k již stanovenému návrhu územně plánovací dokumentace. PDS/PPS musí mít přístup k včasným informacím ohledně plánovaného záměru vymezené akcelerační zóny na jeho vymezeném území nebo jeho části tak, aby bylo objektivně umožněno, aby s informací o plánovaném zřízení dané akcelerační zóny mohl pracovat co nejdříve.

Navrhujeme tedy, aby již na úrovni směrnice došlo v rámci čl. 15c k uznání klíčové role sítí (na úrovni přenosové soustavy i distribuční soustavy) v tom, že dojde k zavedení nového pravidla, podle kterého bude nezbytné při vymezování akceleračních zón posoudit vztah dané akcelerační zóny k existující nebo budoucí síťové infrastruktuře. Jinak řečeno, zóny by měly být vymezovány pouze za

předpokladu, že je v dostupné vzdálenosti dostupná kapacita sítě nebo zde v rámci procesu vymezování akcelerační zóny existuje jasný plán, jak kapacitu posílit.

Zároveň žádáme stanovit povinnost vymezení akceleračních zón i pro samotné sítě energetické infrastruktury, např. v podobě strategických koridorů. Problém současného někdy omezeného připojování nových zdrojů OZE není vždy způsoben pouze složitými povolovacími procesy pro OZE, ale velmi často nedostatečnou kapacitou sítí zejména distribuční soustavy, kde je výrazný přetlak poptávky po připojení – tedy neodpovídající přílišnou složitostí povolovacích procesů pro tyto sítě v porovnání s rychlým růstem nových zdrojů OZE a počtem žádostí o připojení. Zakotvení nového institutu koridorů by pak usnadnilo aplikaci řady dalších pravidel a principů, které Grids Package zavádí – např. na úseku posuzování vlivů ŽP nebo principu převažujícího veřejného zájmu apod.

15. K čl. 15d odst. 3 (benefits of renewable energy)

Bod (3) **navrhujeme vypustit** – cílem by mělo být, nejen že bude možné OZE umístit, ale že vyrobená energie bude i cenově dostupná; navrhovaná opatření ve svém důsledku navyšují ceny vyrobené energie.

Vložený odstavec zásadně odmítáme proto, že je naprosto vágní (formulace s nejasným obsahem „místní občané a komunity v blízkosti projektů“, „podíl na benefitech“) **a ve svých důsledcích směřuje proti rozvoji využití obnovitelných zdrojů**. V praxi toto lze řešit národními úpravami či např. plánovacími smlouvami. V ČR je od 1. 8. 2025 uložen provozovatelům VTE nový poplatek obcím za výrobu elektřiny ve výrobně využívající energii větru, který zohledňuje objektivní vliv větrných elektráren na okolí, nicméně u dalších obnovitelných zdrojů ČR se zaváděním poplatku nepočítá a považuje ho za kontraproduktivní.

Z formulace ustanovení nevyplývá, že by se nová povinnost vztahovala na projekty obnovitelných zdrojů nově uváděné do provozu, takže by mohla být aplikována i na všechny již stojící projekty využití obnovitelných zdrojů, což je naprosto nepřijatelné.

Doporučujeme v souladu s principem subsidiarity ponechat tyto záležitosti na členských státech, které ostatně mají dány závazné cíle rozvoje obnovitelných zdrojů. Rozporovaná úprava navíc nezapadá do celé legislativní iniciativy, jejímž deklarovaným cílem je urychlit schvalovací procedury pro obnovitelné zdroje a související energetickou infrastrukturu, když tento proces fakticky brzdí.

Představa, že se tímto způsobem podaří odstranit odpor k výstavbě obnovitelných zdrojů, je mylná. Tuto bariéru tedy návrh neodstraňuje, a naopak fakticky novou bariéru – vyjednávání o nedefinovaných „benefitech“ s nedefinovanou skupinou občanů, přidává.

16. K čl. 15d odst. 4

K povinnému vytvoření funkce prostředníka (facilitátora) jsme skeptičtí. Na jedné straně by mohlo teoreticky přispět ke snížení odporu veřejnosti k projektům VTE, u kterých v ČR zaznamenáváme značný efekt NIMBY. Na druhé straně je otázkou praktická aplikace tohoto institutu (výběr facilitátora, financování facilitátora, přesné stanovení kompetencí, lokalizace působnosti atd.) a jeho reálné fungování, kdy může výstavbu projektů OZE nakonec spíše dále komplikovat a zdržovat. Konflikt vidíme i v samotném vnitřním nastavení této funkce. Na jednu stranu mají členské státy určit odměnu pro facilitátora, kterou budou hradit developéři projektů OZE; na druhou stranu má být facilitátor nezávislý jak na místní komunitě, tak na developerovi. Pokud bude facilitátor

financován developery, bude vždy čelit kritice a podezření, že hájí jejich zájmy a jeho nezávislost bude zpochybňována.

Prostředník by neměl vyjednávat o výši benefitů. Pokud už mají být nějaké povinné benefity zavedeny, pak by se tak mělo dít na centrální státní úrovni.

Z těchto důvodů žádáme ponechat zavedení institutu facilitátora na uvážení jednotlivých členských států.

17. K čl. 16 odst. 3a (Single digital portal)

Požadujeme z jednotného digitálního portálu vyjmout proces samotného posuzování žádosti o připojení ze strany provozovatele soustavy.

Navrhované ustanovení předpokládá, že by mělo být stanoveno jednotné digitální místo pro vyřízení všech povolení v procesu výstavby OZE, a to včetně části procesu, který se týká posuzování žádosti o připojení ze strany PPS/PDS. Obecně vítáme existenci one-stop-shop pro část týkající se administrativních úkonů prováděných ze strany orgánů veřejné správy.

Nicméně požadujeme, aby proces samotného posuzování žádosti o připojení ze strany provozovatele soustavy byl z výše uvedeného řízení prostřednictvím jednotného digitálního místa vyjmut. Považujeme za dostačující, že provozovatelé soustavy v ČR umožňují vyřídit žádost o připojení digitalizovaně. Jednotný digitální portál by měl zahrnout pouze povolení udělovaná státními úřady, nikoli kombinovat povolení státu a soukromých subjektů (PDS, PPS). Nepovažujeme za vhodné a nutné integrovat stávající a fungující systém vydávání povolení připojení k soustavě do jednotného digitálního portálu. Důvodem je mj. skutečnost, že v případě posuzování žádosti o připojení se nejedná o vrchnostenské rozhodnutí, autoritativní a jednostranně vydaný akt, ale jedná se o kontraktační proces dvou soukromoprávních subjektů, vzájemně si rovných smluvních stran.

Odlišná je situace při vydání stavebního či jiného povolení ze strany orgánů veřejné správy, které má tedy z povahy věci vrchnostenskou a veřejnoprávní povahu. Z povahy věci tedy není praktické a fakticky funkční, aby tyto dva vzájemně oddělené procesy byly směřovány. Postupy vedené ze strany provozovatele soustavy při posuzování připojování mají jinou povahu a fakticky nedává smysl, aby nemohly být nadále prováděny prostřednictvím portálu toho kterého provozovatele soustavy, který následně individuální žádost posuzuje s ohledem na konkrétní podmínky připojení v dané lokalitě. Nepovažujeme za vhodné a nutné integrovat stávající a fungující systém vydávání povolení připojení k soustavě do jednotného digitálního portálu (v ČR fungují tři PRDS a asi 300 LDS, každý na svém distribučním území posuzuje žádost o připojení podle momentálních podmínek v síti a není vhodné toto centralizovat).

Pro vyjasnění a nastolení právní jistoty je pak potřeba vyjasnit a potvrdit, že v rámci jednotného digitálního místa nebudou řešeny ani otázky týkající se souhlasu s činnostmi v ochranném pásmu, popř. veškerá jiná další obdobná vyjádření provozovatele soustavy týkající se majetku jeho soustavy. Procesy provozovatele soustavy by tedy měly být i nadále řešeny v digitálních rozhraních PPS/PDS. Je na zvážení, zda v mimořádných případech umožnit podat dokumenty k žádosti o povolení jinak, než prostřednictvím jednotného digitálního portálu (návrh tuto možnost nepřipouští).

18. K čl. 16b odst. 2

Požadujeme ponechat větu, kterou je navrženo v odstavci 2 zrušit: „Where a renewable energy project has adopted necessary mitigation measures, any killing or disturbance of the species

protected under Article 12(1) of Directive 92/43/EEC and Article 5 of Directive 2009/147/EC shall not be considered to be deliberate“.

19. K čl. 16b odst. 3

Souhlasíme s tím, že **v případě povolení připojení k síti, není navrhováno uplatňovat tacitní souhlas provozovatele** (pozn. s výjimkou navrhovanou v čl. 17 viz komentář níže). **Nesouhlasíme s tím, že by všechna rozhodnutí provozovatele o žádostech byla zveřejňována** (*All decisions shall be made publicly available, including final decisions granted tacitly*). Nejedná se často o rozhodnutí provozovatele, nýbrž o smlouvy a další úkony mezi provozovatelem a žadatelem o připojení, které jsou naopak chráněny mlčenlivostí a důvěrností.

20. K čl. 16c odst. 2b (Change in the status of the land)

Navrhujeme, aby navrhovaná právní úprava platila rovněž pro případy, kdy provozovatel soustavy realizuje rekonstrukci, modernizaci nebo přestavbu zařízení distribuční soustavy, tj. aby případná změna kategorizace, resp. způsobu užívání pozemku nebránila provozovateli soustavy v rekonstrukci, modernizaci nebo přestavbě zařízení distribuční soustavy.

21. K čl. 16c odst. 4 (Repowering of wind energy installations)

Vítáme opatření ulehčující povolovací proces, konkrétně posuzování vlivu na životní prostředí, pro modernizované výroby VTE (**repowering**) v případě, kdy dochází k navýšení výkonu elektrárny, ale nedochází k dodatečnému záboru půdy ve srovnání s původní výrobnou.

22. K čl. 16d odst. 1 (Maximální doba trvání procesu udělení povolení)

Návrh směrnice v čl. 16d odst. 1 upravuje maximální dobu trvání povolovacího procesu pro FVE a spolu-umístěnou baterii o celkovém instalovaném výkonu nad 100 kW v délce nejvýše 3 měsíce. Požadujeme, aby do této lhůty nebyl zahrnován postup provozovatele soustavy při posuzování žádosti o připojení.

V čl. 16 odst. 1 směrnice, na který se navrhované ustanovení odkazuje, stanoví, že „Povolovací postup pokryje veškerá příslušná správní povolení, ... včetně povolení pro připojení k soustavě a posouzení vlivů na životní prostředí, pokud jsou vyžadována. Povolovací postup zahrnuje všechny administrativní fáze od ověření úplnosti žádosti v souladu s odstavcem 2 až po oznámení konečného rozhodnutí o výsledku povolovacího postupu příslušným orgánem nebo orgány“. Uvedené ale opět nekoresponduje s faktickou realitou v podmínkách ČR, kdy (jak bylo uvedeno výše) se v případě posuzování žádosti o připojení nejedná o vrchnostenské rozhodnutí, autoritativní a jednostranně vydaný akt, ale jedná se o kontraktační proces dvou soukromoprávních subjektů, vzájemně si rovných smluvních stran. Odlišná je situace při vydání stavebního či jiného povolení ze strany orgánů veřejné správy, které má tedy z povahy věci vrchnostenskou a veřejnoprávní povahu. Z povahy věci tedy není praktické a fakticky funkční, aby tyto dva vzájemně oddělené procesy byly směřovány a byla pro ně dohromady stanovena jedna maximální lhůta. Navíc lhůta, která je stanovena v takové krátké délce, že její dodržení není fakticky reálné.

Variantně je nutné doplnit výjimku ze lhůty 3 měsíce u povolení připojení k síti (stejně jako je u článku 17 bod 1 b - *unless there are justified safety concerns or there is technical incompatibility of the*

system components or, if due to the size of the capacity increase, more time is required to carry out the assessment).

Dále doporučujeme zahrnout do tohoto bodu text z článku 16h bod 1, aby bylo jasné, od kdy běží lhůta pro povolení. Tj. doplnit text „*Within 30 days of receipt of an application for a permit, the competent authority shall acknowledge the completeness of the application or, if the applicant has not sent all the information required to process the application, request that the applicant submit a complete application without undue delay. The date of acknowledgement of the completeness of the application by the competent authority shall serve as the start of the permit-granting procedure.*“.

23. K čl. 16d odst. odst. 2, 16h odst. 2 a 16i

Potvrzujeme, že je nutné, aby i u **malých zdrojů, samostatně stojících zařízení pro ukládání elektřiny a dobíjecích stanic do 100 kW** bylo vyžadováno povolení připojení od provozovatele soustavy, neboť i tyto zdroje mohou mít zásadní dopad do provozu distribuční soustavy.

24. K čl. 16d odst. 4 (Plug-in)

Požadujeme nevztahovat tento odstavec na smlouvu o připojení či vypustit celé ustanovení.

Podle tohoto ustanovení by měly být odstraněny všechny regulatorní i neregulatorní bariéry pro instalaci plug-in mini solárních systémů do 800 W. Pokud se jedná o připojování malých zdrojů do zásuvky, i nadále by mělo platit, že tyto zdroje musí splňovat některé technické parametry, které jsou popsány v RfG a pak i v PPDS, příloze č. 4 nebo v připojovacích podmínkách PDS. Dnes je třeba pro tyto případy uzavřít smlouvu o připojení. Navrhovaná formulace směřuje k tomu, že by se jednalo fakticky o zrušení jakýchkoliv technických podmínek pro připojování těchto zdrojů. Tento stav považujeme za nežádoucí.

Zapojení uvedených „mini zdrojů“ může být pro distribuci značně problematické (např. z důvodu provozu i měření), jelikož i provoz těchto zařízení může ovlivňovat síť. A problematické je to též z pohledu dodavatelů (negativní vliv na predikci spotřeby / odchylku) a nemožnost adresně promítnout do cen (pokud nebude podmíněno chytrým elektroměrem – to ale může přinést dodatečné náklady pro distribuci).

25. K čl. 16c až 16e a 16h až 16j (Tacit Approval)

Žádáme doplnit fikci rozhodnutí (tacit approval) pro správní orgány. Pokud se navrhuje doplnit je pro OZE mimo akcelerační oblasti, pak není důvod je neaplikovat i na další stavby související s transformací.

Tato fikce se ale v souladu s dalšími připomínkami nesmí vztahovat na samotné povolení k připojení ani na další vyjádření distributora (např. souhlas s činnostmi v ochranném pásmu).

26. K čl. 16f (Převažující veřejný zájem)

Navrhované ustanovení upravuje fikci existence převažujícího veřejného zájmu, pokud jde o povolování, plánování, výstavbu a provoz RES a s nimi související připojení a potřebnou distribuční infrastrukturu. **Rozumíme navrhované změně a obecně ji vítáme.**

Nicméně, aby dané ustanovení bylo při jeho praktické aplikaci funkční, **je nutné rozšířit fikci, resp. domněnku existence, převažujícího veřejného zájmu rovněž na oprávnění PPS/PDS uskutečňovat vstupy na pozemky a dále na řízení, jejichž předmětem je zisk uživatelských práv k pozemkům, na kterých dochází buď k výstavbě nové infrastruktury, nebo k modernizaci, rekonstrukci, výměně, posílení či zkapacitnění stávajícího zařízení distribuční soustavy.**

Navrhujeme tedy, aby se tento institut převažujícího veřejného zájmu uplatnil **rovněž na vznik a trvání uživatelských práv k těmto pozemkům a vstupy a vjezdy na tyto pozemky.** Bez dořešení těchto aspektů totiž navrhovaná právní úprava bude pouze polovičatá, neboť možnost výstavby/modernizace sítě bude urychlena z pohledu veřejnoprávního povolení, nicméně bude ji brzdit složité a zejména časově zdlouhavé vypořádání majetkoprávních vztahů a uživatelských práv k pozemkům.

Nabízí se využití analogické textace z ustanovení čl. 7 odst. 3 návrhu nařízení TEN-E, podle kterého platí pro stavby realizované TSO, že pokud se jedná o projekty na seznamu Unie, pak tyto mají status nejvyššího možného národního významu, pokud takový status existuje ve vnitrostátním právu, a jako takové se s nimi zachází v procesu udělování povolení, včetně těch, které se týkají posuzování vlivů na životní prostředí, územního plánování a získávání pozemkových práv a vyvlastňování nezbytných pozemků.

Požadujeme obdobnou úpravu čl. 7 odst. 3 návrhu nařízení TEN-E zavést rovněž pro stavby realizované ze strany DSO/TSO. Neboť jak bylo uvedeno výše, daná úprava by významně pomohla řešit složité a zejména časově zdlouhavé vypořádání majetkoprávních vztahů a uživatelských práv k pozemkům, které fakticky v současné době prodlužuje a brzdí výstavbu a posilování distribuční soustavy. Zároveň je potřeba řešit i akcelerační zóny pro síť / strategické koridory pro PPS/PDS.

27. K čl. 16h a 16i

Navrhované články v odstavci 1, resp. odstavci 3 upravují maximální dobu trvání povolení procesu pro stand-alone baterie a nabíjecí stanice o celkovém instalovaném výkonu nad 100 kW, a to nejvýše na 6 měsíců. Požadujeme, aby do této lhůty nebyl zahrnován postup provozovatele soustavy při posuzování žádosti o připojení.

Uvedená navrhovaná ustanovení opět nekorespondují s faktickou realitou v podmínkách ČR, kdy (jak bylo uvedeno výše u připomínky č. 1) se v případě posuzování žádosti o připojení nejedná o vrchnostenské rozhodnutí, autoritativní a jednostranně vydaný akt, ale jedná se o kontraktní proces dvou soukromoprávních subjektů, vzájemně si rovných smluvních stran. Odlišná je situace při vydání stavebního či jiného povolení ze strany orgánů veřejné správy, které má tedy z povahy věci vrchnostenskou a veřejnoprávní povahu. Z povahy věci tedy není praktické a fakticky funkční, aby tyto dva vzájemně oddělené procesy byly směřovány a byla pro ně dohromady stanovena jedna maximální lhůta. Navíc lhůta, která je stanovena v takové krátké délce, že její dodržení není fakticky reálné.

Variantně žádáme o výjimku ze lhůty stejně jako u čl. 17 „*unless there are justified safety concerns or there is technical incompatibility of the system components or, if due to the size of the capacity increase, more time is required to carry out the assessment*“.

U procesu povolení u samostatně stojících zařízení pro ukládání elektřiny a u dobíjecích stanic je navrhován nový krok provozovatele při vyřizování žádosti – potvrdit žadateli úplnost žádosti (acknowledge the completeness of the application). Jedná se o nadbytečnou administrativní zátěž provozovatele – žádáme o vypuštění.

28. K čl. 17 (Procedures for grid connection permits)

Odmítáme fikci udělení souhlasu s připojením u větších zdrojů nad 10,8 kW. Současně požadujeme, aby bylo postaveno na jisto, že pod automatické souhlasy nebudou spadat situace, kdy provozovatel soustavy dává souhlas s činností v ochranném pásmu své soustavy, popř. veškerá jiná další obdobná vyjádření PPS/PDS týkající se jeho přenosového/distribučního majetku.

Navrhovaná úprava v **čl. 17 odst. 1** se týká lhůt pro připojení a zavádí povinnost členského státu zajistit, aby lhůty pro připojení nepřesáhly

- 1 měsíc pro FVE a společně umístěné zařízení pro ukládání elektrické energie, stand-alone baterie a dobíjecí stanice o celkovém instalovaném výkonu 100 kW a nižším a
- 3 měsíce pro uvedená zařízení o celkovém instalovaném výkonu nad 100 kW.

Pokud chápeme správně definici pojmu „*procedure for the grid connection permit*“ uvedenou v nově navrhovaném čl. 2 bod (10f), jedná se o proces počínající podáním kompletní žádosti investora o připojení a končící rozhodnutím DSO o tom, zda daný projekt lze k jím provozované distribuční soustavě připojit či nikoli. V čl. 17 se tedy nemá jednat o lhůtu, která by měla být závazně stanovena pro faktické uskutečnění samotného připojení uvedeného zařízení k distribuční soustavě, ale jedná se o lhůtu k posouzení žádosti o připojení a možnosti připojení daného zařízení. Jedná se tedy svojí povahou o návrh právní úpravy, která v podmínkách ČR je upravena v § 8 odst. 4 vyhlášky č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě.

Rádi bychom zdůraznili, že uvedené lhůty jsou v návrhu směrnice stanoveny na samé hranici realizovatelnosti, přičemž návrh směrnice jakkoli nezohledňuje konkrétní specifika toho kterého případu. V této souvislosti navrhujeme, aby uvedený návrh směrnice byl dopracován tak, aby bylo postaveno na jisto, že uvedené lhůty neběží ve specifických případech, kdy je třeba v procesu posuzování žádosti z objektivních důvodů učinit další procesní kroky, tj. např. v případech, kdy je

- žadatel ze strany DSO vyzván k doplnění údajů v rozsahu nezbytném pro náležité posouzení žádosti o připojení, resp. po dobu běhu přiměřené lhůty, kterou DSO žadateli o připojení k doložení podkladů stanovil,
- pro posouzení žádosti o připojení nezbytné provést měření nebo ověření chodu sítě výpočtem a je tedy nezbytné prodloužit shora navrhované lhůty o dobu potřebnou pro měření nebo ověření chodu sítě.

Návrh směrnice by měl v této souvislosti zohledňovat případy, kdy byl ze strany DSO žadatel o připojení vyzván k doplnění poskytnutých údajů, ale žadatel tak neučinil. V těchto případech by měl být provozovatel distribuční soustavy oprávněn žádost dále neposuzovat.

Předložený návrh revize směrnice dále v **čl. 17 odst. 2** upravuje *decision making tree*. Předpokládá mj. možnost DSO „vybrat“ si mezi dvěma způsoby vyřízení žádosti, a to v případě dostatku kapacity v distribuční soustavě žádost o připojení akceptovat a v případě nedostatku kapacity v soustavě navrhnout žadateli připojení v podobě FCAs kontraktu. Předně bychom rádi uvedli, že byt směrnice

formálně umožňuje DSO „volbu“ mezi dvěma výše popsanými možnostmi vyřízení žádosti o připojení, materiálně se o žádnou volbu či možnost výběru nejedná, neboť každá z variant je předem výslovně vázána na objektivní stav dostatku, resp. nedostatku kapacity v distribuční soustavě. Dále v této souvislosti uvádíme, že vnitrostátní právní předpis, tj. energetický zákon, již v současné době umožňuje, aby provozovatel soustavy umožnil připojení výroby elektřiny nebo zařízení pro ukládání elektřiny s možností omezení využití rezervovaného výkonu, pokud nelze připojit toto zařízení z důvodu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci. Takové připojení je realizováno bez náhrady za takové omezení při předcházení nebo řešení přetížení v distribuční soustavě a je možné jej realizovat za podmínky, že takové připojení neohrozí bezpečný a spolehlivý provoz distribuční soustavy. Jedná se tedy o tzv. připojení s negarantovaným výkonem. Z důvodu navrhovaném rozšíření okruhu připojovaných zařízení rovněž na baterie a nabíjecí stanice by tedy nově navrhovaná úprava znamenala zavedení možnosti připojení rovněž ve vztahu k negarantovanému příkonu. V této souvislosti požadujeme, aby bylo postaveno najisto, že **možnost flexibilního připojení je možné ze strany provozovatele soustavy nabídnout pouze v těch případech, kdy to neohrozí bezpečný a spolehlivý provoz distribuční soustavy**. Současně upozorňujeme, že takto navrhované řešení má charakter dočasný, nemůže se tedy jednat o řešení dlouhodobé, resp. stálé, a tedy samospasitelné.

Zároveň ale požadujeme, aby i v případě dostatku kapacity měl provozovatel soustavy možnost nabídnout žadateli **flexibilní připojení**, což by provozovateli soustavy umožnilo efektivně využít stávající kapacitu a plánovat rozvoj budoucí kapacity sítě.

Žádáme **vypustit č. 17 odst. 4**. Návrh směrnice dále v **čl. 17 odst. 4** předpokládá, že marným uplynutím lhůty podle odstavce 1 nastává fikce souhlasu žádosti o připojení. V současné chvíli na vnitrostátní úrovni existuje tacit approval žádosti o připojení pro tzv. mikro zdroje do instalovaného výkonu ve výši 10,8 kW. V těchto případech daná úprava dává smysl a má svoje opodstatnění, neboť se jedná zpravidla o zdroje instalované ze strany zákazníků kategorie domácnost a v těchto případech je ospravedlnitelná preference na urychlení a zefektivnění připojování těchto zdrojů. Navrhovaná úprava v revidované směrnici je podle našeho názoru nicméně jen těžko představitelná a obhajitelná ve vztahu k zařízením s vyšší výkonovou hranicí tak, jak je obsaženo v návrhu, neboť může **takto nastavená automatická fikce udělení souhlasu s připojením zcela zásadně ohrožovat spolehlivý provoz soustavy**. Navrhovaná úprava z našeho pohledu rovněž vytváří situaci, která by mohla být velmi jednoduše spekulativně zneužitelná. V důsledku toho tak navrhovaná úprava podle našeho názoru jde proti smyslu ostatních navrhovaných opatření zaváděných nejen v rámci Grid Package, ale i v rámci předpisů upravujících práva a zejména pak povinnosti subjektů kritické infrastruktury a práva a povinnosti subjektů v oblasti kybernetické bezpečnosti, kdy tyto právní regulace naopak směřují obecně nejen k posílení kapacity sítě, ale kladou zcela zásadní důraz na zajištění bezpečnosti takové infrastruktury. **Současně požadujeme, aby bylo postaveno na jisto, že pod automatické souhlasy nebudou spadat situace, kdy PPS/PDS dává souhlas s činností v ochranném pásmu přepravní/přenosové/distribuční soustavy, popř. veškerá jiná další obdobná vyjádření PPS/PDS týkající se majetku jeho soustavy.**

Někteří provozovatelé distribuční soustavy v ČR čelí náporu spekulativních žádostí (stovky žádostí o připojení denně od jednoho žadatele, a to i opakovaně), přičemž posuzování tohoto množství žádostí klade extrémní nároky na kapacity provozovatele. Zavedení mlčky uděleného souhlasu by

mohlo vést k situaci, kdy dojde k povolení připojení zařízení do 100 kW s významným dopadem na provoz sítě, aniž by byla žádost z kapacitních důvodů individuálně posouzena.

Variantně navrhuje doplnit dovětek „available existing *injection and withdrawal* capacity of the connection to the distribution grid *in the respective connection point*“. Aby se kapacita sítě posuzovala v daném místě připojení, nikoli obecně. A to explicitně kapacita pro oba směry – pro dodávku a odběr.

Do čl. 17 dále žádáme doplnit podmínky, za kterých je žádost úplná (v souladu s požadavky vyhlášky č. 16/2016 Sb. o podmínkách připojení k elektrizační soustavě), zejména aby žádost obsahovala studii připojitelnosti, pokud je tato vyžadována provozovatelem sítě.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K DOPLNĚNÍ SMĚRNICE (EU) 2019/944 O SPOLEČNÝCH PRAVIDLECH PRO VNITŘNÍ TRH S ELEKTŘINOU – (COM(2025) 1007 FINAL)

29. K čl. 8 odst. 1

Žádáme doplnit následovně: „In circumstances where an authorisation, such as a licence, permission, concession, consent or approval, is required for the **spatial planning**, construction or operation of...“.

Navrhujeme do úprav **zahrnout i územní plánování**, které je rovněž zásadní časovou a neflexibilní bariérou a aplikovat i na něj požadavky na lhůty, ale i další zjednodušení navrhovaná revizí. Je možné, že návrh s takovým řešením počítá, protože mimo jiné odkazuje na směrnici 2001/42/ES (směrnice SEA), a zmiňuje i problematiku plánování, není však zřejmé, zda jde obecně o plánování nebo plánování územní. Bylo by to vhodné proto doplnit do úvodního vymezení (Authorisation procedure) a zpřesnit definici použitého pojmu.

30. K čl. 8 odst. 2(a)

Navrhuje se, aby státní orgány nastavily povolovací systém/řízení pro výstavbu a provoz PS a DS infrastruktury a výrobních zařízení, a to s objektivními, nediskriminačními a transparentními podmínkami.

S návrhem obecně souhlasíme, ale upozorňujeme na riziko vzniku další byrokratické zátěže. Pro účely návrhu by mělo být zdůrazněna potřeba zjednodušení („streamlining“) stávajících procedur.

31. K čl. 8 odst. 2(c)

Navrhuje se, aby podmínky a procedury povolovacího systém/řízení vzaly v potaz, kde je to vhodné, význam pro vnitřní trh s elektřinou a OZE.

S výhradami souhlasíme, ale zdůrazňujeme, že takové pravidlo nelze aplikovat plošně (proto kvitujeme kritérium vhodnosti) a z hlediska provozovatelů sítí je hlavním kritériem bezpečný a spolehlivý provoz soustavy.

32. K čl. 8 odst. 2(d)

Navrhuje se, aby podmínky a procedury povolovacího systém/řízení vzaly v potaz soulad s příslušnými směrnicemi EU vyžadující v zpracování dopadových studií (ochrana živ. prostředí, apod).

Bereme na vědomí, ale podotýkáme, že v takovém ohledu by měly takové požadavky nebýt kontraproduktivní, viz snižování povinností pro zpracovávání EIA jinde v Grids Package.

33. K čl. 8 odst. 2(e)

Navrhuje se, aby byly zřízeny zjednodušené podmínky a procedury povolovacího systém/řízení pro malou, decentralizovanou výrobu a pro distribuční síť.

Z pozice provozovatelů DS návrh podporujeme.

34. K čl. 8 odst. 2(f)

Navrhuje se, aby příslušný orgán zpracoval a udržoval doprovodné pokyny pro povolovací systém/řízení. **Souhlasíme, ale žádáme,** aby příslušný proces zahrnul konzultace s příslušnými subjekty.

35. K čl. 8 odst. 2(g)

Navrhuje se, aby veškerá rozhodnutí byla veřejně dostupná. **Nesouhlasíme.** V předložené podobě by takový požadavek znamenal nadměrnou administrativní zátěž a růst nákladů. Navíc lze vykládat i jako povinnost zveřejňovat všechna interní „rozhodnutí“. **Žádáme** bod zrušit, anebo přeformulovat tak, aby se vztahoval na klíčová závěrečná rozhodnutí řízení, příp. rozhodnutí státních orgánů, nikoliv soukromoprávních subjektů.

36. K čl. 8 odst. 2(h)

Navrhuje se, aby důvody pro odmítnutí povolení byly žadatelům sděleny a tyto důvody byly oprávněné, zdůvodněné apod., a bylo k dispozici odvolací zřízení. **Nesouhlasíme a navrhuje ustanovení vyjmout nebo upřesnit a doplnit** o opatření, které stanoví, že řízení musí mít jasné dané parametry, které zamezí zneužívání odvolacího řízení pro zdržování. Není zřejmé, o jaké odvolání jde, níže v návrhu je použito „judicial appeal“, zde však není takto vymezené. V české legislativě bylo u některých řízení od odvolání upuštěno a předpokládá se pouze přezkum soudem. Není nutné klást povinnost odvolání (tedy dalšího administrativního kroku), pokud je zajištěn přezkum před nezávislým soudem. Ostatně s tímto mechanismem pracují i jiné evropské předpisy (například směrnice EIA).

37. K čl. 8 odst. 3(a)

Stanovuje se požadavek, aby v případě povolovacích systému/řízení pro PS a DS byl vyžadován soulad s povinnostmi/podmínkami pro zpracovávání plánů rozvoje PS/DS).

Ustanovení žádáme vypustit, případně je nutné celé ustanovení vyjasnit. Znamená to, že stavební úřad záměr PDS nepovolí, pokud nebude v souladu s plánem rozvoje PPS? Kdo bude tento „soulad“ posuzovat? Bude se muset dokládat soulad v rámci stavebního řízení? Jde tedy o další administrativu? Není nám jasný přínos ustanovení v praxi.

38. K čl. 8 odst. 3(b)

Žádáme výraznější zkrácení lhůt. Přestože 2letá lhůta na papíře může vypadat dostatečně, v praxi jde o výrazný nepoměr v porovnání s rostoucí poptávkou po připojení OZE. Tímto návrhem tak

nedojde k omezení rozevírání nůžek mezi nabídkou připojení a poptávkou. Zároveň je nutné zajistit aplikaci lhůt i na fázi územního plánování, která je v praxi nejvýraznějším problémem a zdržením. Obdobně je nutné aplikovat lhůty i na vyvlastňování a další procesy týkající se práv k pozemkům.

39. K čl. 8 odst. 3(c)

V případě povolovacích systému/řízení pro PS a DS se navrhuje „fikce rozhodnutí (tacit approval)“ příslušných státních orgánů, pokud se ty nevyjádří v lhůtách stanovených v předchozím odstavci (vyjma rozhodnutí týkajících se životního prostředí a oblastí, kde tento přístup neexistuje).

Návrh vítáme. Žádáme ale jasně stanovit, že se týká také konečného rozhodnutí, které může nejvíce pomoci v rámci povolovacích procesů.

Zároveň požadujeme odstranit princip neuplatňování fikce u rozhodnutí týkajících se životního prostředí. V praxi naopak dochází k výrazným zdržením zejména v této oblasti.

40. K čl. 8 odst. 3(d)

Je navrženo zveřejňovat všechna rozhodnutí, včetně fikce (tacit approval). **Bereme na vědomí**, ale bude zapotřebí vyjasnit náležitou proceduru (bude pravděpodobně na způsobu implementace v jednotlivých státech).

41. K čl. 8 odst. 3(e)

Podporujeme, aby povolení pro PS/DS infrastruktury byly považovány za nezbytná pro integraci OZE a dosahování klimatických a energetických cílů.

42. K čl. 8 odst. 4 (Single points of contact)

Souhlasíme, ale upozorňujeme, že bude zapotřebí komplexní implementace napříč nejen energetickým zákonem a příslušnými vyhláškami, ale i stavebním zákonem a dalšími dotýčnými předpisy.

43. K čl. 8 odst. 5

Navrhuje se, aby příslušné orgány musely do tří měsíců od podání žádosti provozovatele soustavy jednorázově vyžádat všechny chybějící podklady a sdělit, zda se na projekt neuplatní zákonné domněnky. Po této lhůtě nelze požadovat další informace, ledaže dojde k podstatné změně projektu nebo okolí, která musí být řádně odůvodněna.

S návrhem souhlasíme, ale žádáme prověřit možnost kratších lhůt.

44. K čl. 8 odst. 6

Je navrženo, aby časový limit odst. 3 (2, max. 3 roky ve specifických případech), zahrnoval i soudní jednání, nápravy a další soudní/mimosoudní jednání, a byl o dobu těchto jednání prodloužen. **Souhlasíme**, ale obdobně jako u odst. 2(h) žádáme, aby bylo stanoven požadavek, že nesmí docházet ke zbytečným průtahům a blokování.

Zároveň je nutné do lhůt zahrnout i problematiku územního plánování, které je v praxi největší brzdou. Dále je třeba zahrnout i majetkoprávní přípravu včetně vyvlastnění.

45. K čl. 8 odst. 8

Navrhuje se, aby do dosažení klimatické neutrality EU se projekty PS/DS infrastruktury považovaly při povolování za převažující veřejný zájem a za projekty ve prospěch ochrany zdraví a bezpečnosti, s možností odůvodněného omezení jejich uplatnění. Tyto projekty mají mít prioritu i při střetu s jinými právními zájmy, s výjimkou kulturního dědictví.

Souhlasíme, ale navrhujeme odstranit podmínku „do dosažení klimatické neutrality EU“, jelikož bezpečné a spolehlivé dodávky elektřiny pro všechny spotřebitele jsou veřejným zájmem bez ohledu na politicky stanovené cíle, dále navrhujeme doplnit následovně:

„Member States shall ensure that, in the permit-granting procedure, the spatial planning, construction and operation of transmission or distribution system infrastructure are presumed as being in the overriding public interest and, in such case, are given priority when balancing legal interests other than those referred to in the first subparagraph. Member States may exclude the application of this presumption for the purpose of protecting culture heritage on the basis of legal criteria to ensure harmonized implementation.“

46. K čl. 8 odst. 9

Navrhuje se, aby do dosažení klimatické neutrality EU mohly členské státy výjimečně vyjmout obnovu, modernizaci nebo repowering stávající přenosové nebo distribuční infrastruktury (bez záboru nového území) z EIA, posouzení Natura 2000 a ochrany druhů, pokud jsou dodržena původní zmírňující opatření. Výjimka se neuplatní u přeshraničních vlivů a je omezena v chráněných územích a oblastech kulturního dědictví.

Návrh podporujeme, ale je otázkou, zda toto zavádět jako výjimku, nebo naopak jako standardní postup bez nutnosti implementace s možností zpřísnění ze strany ČS.

Zároveň ale žádáme, aby se vztahoval i na ty případy, kdy dochází částečně k záboru nového území. V praxi modernizace sítí téměř nikdy není zcela v totožné stopě, navíc zkapacitnění (o nové dráty – potahy) v praxi ve většině případů znamená rozšíření ochranného pásma, a tedy i věcného břemena. Mírné přetrasování sítí navíc samo o sobě neznamená významně negativní vliv oproti původní stavbě.

Zároveň je nutné, aby se v rámci směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, provedly další změny včetně např. normativního textu a příloh I a II, kde by měly být upraveny prahové hodnoty směrem k omezení četnosti řízení EIA.

Dále žádáme o zavedení fikce souhlasu v rámci EIA a dalších legislativ týkajících se životního prostředí, a to jak dílčích rozhodnutí, tak těch konečných.

47. K čl. 8 odst. 10

Je navrženo, že členské státy mohou výjimečně rozšířit výjimky i na novou distribuční infrastrukturu, pokud screening potvrdí, že projekt nemá významný vliv na životní prostředí (zejména v městských a hustě zastavěných oblastech). Výjimky se neuplatní u přeshraničních vlivů, při zjištění významného

dopadu musí být do 45 dnů zahájeno standardní posouzení, a jejich použití je omezeno v chráněných územích a oblastech kulturního dědictví.

S principem souhlasíme, a vítáme ho. Ale zde je nutné také dále využít uvažovaný princip z environmentálního omnibusu (čl. 5 návrhu nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí), který říká, že budou u změn staveb posuzovány vlivy na životní prostředí jen z hlediska toho, jestli mají negativní vlivy **významně větší** než záměr původní (výraznější změna stavby je pak v ČR téměř vždy jako stavba nová. „výměna sítí“ je institut pouze při zachování téměř stejných parametrů i umístění – uložení nadzemního vedení pod zem či náhrada vedení ve zcela nové stopě je pak vždy novou stavbou, ale přitom se na ně tento princip envi omnibusu vztahuje). Pokud tedy v rámci screeningu správní orgán k takovému závěru nedojde, pak není třeba změnu záměru posuzovat, protože bude v nejhorším vliv zachován na stávající, již ale povolené úrovni).

48. **K čl. 8 odst. 11**

Navrhuje se považovat plánování, výstavba a provoz přenosové a distribuční infrastruktury za činnosti vedoucí k dlouhodobému snížení emisí dusíku, a které tudíž nevyžaduje zpracovat samostatné posouzení emisí dusíku v rámci posouzení podle čl. 6 směrnice 92/43/EEC.

Tento princip plně podporujeme.

49. **K čl. 8 odst. 12**

U rozšíření, obnovy, modernizace nebo repoweringu stávající přenosové či distribuční infrastruktury se navrhuje, aby se EIA a případné posouzení Natura 2000 omezily pouze na dopady vyplývající ze změn oproti původnímu stavu, nikoli na celou infrastrukturu.

Tento princip plně podporujeme, ale zde je nutné také dále využít uvažovaný princip z environmentálního omnibusu (čl. 5 návrhu nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí), který říká, že budou u změn staveb posuzovány vlivy na životní prostředí jen z hlediska toho, jestli mají negativní vlivy **významně větší** než záměr původní. Pokud tedy v rámci screeningu správní orgán k takovému závěru nedojde, pak není třeba změnu záměru posuzovat, protože bude v nejhorším vliv zachován na stávající, již ale povolené úrovni).

50. **K čl. 8 odst. 13**

Navrhuje se, aby členský stát zavedl digitální platformu pro řízení povolovacích řízení, která umožní správu žádostí a rozhodnutí a zajistí přístup k environmentálním a geologickým datům z centrálního online portálu EU. **Bereme na vědomí.** Souhlasíme s postupující digitalizací procesů tam, kde je to výhodné pro provozovatele soustav a zákazníky, ale vnímáme rizika, která by takto rychlý krok znamenal pro stávající procesy. **Navrhujeme** postupovat postupně ve fázích/krocích.

51. **K čl. 8 odst. 14 (nový)**

Za odst. 13 navrhujeme vložit nový odst. 14 se zněním:

„14. Member States shall ensure that any rules governing the conditions and procedures for spatial planning, granting permits and rights of way, required for the deployment of transmission or distribution system infrastructure for electricity, or associated equipment, are consist across the territory of the given member state.“

Je třeba zajistit, aby územní a stavební požadavky kladené na sítě elektrizační infrastruktury byly jednotné na území celého členského státu. Pouze jednotné požadavky umožňují efektivní projektování, výstavbu, provoz a především údržbu sítí. Umožňují rovněž operativně zajistit pracovníky ze vzdálenějších regionů v případě nenadálých živelních událostí a zrychlit a zefektivnit jejich zásah, pokud budou zvolená technická řešení na území členského státu obdobná. Pokud liniová stavba prochází územími s vícero stavebními předpisy a jinými podmínkami, jedná se o výraznou časovou, administrativní a finanční komplikaci realizace těchto staveb. Zároveň by tak naším návrhem na sjednocení požadavků došlo ke snížení výdajů a času na povolování a realizaci těchto staveb, což je jedním z cílů balíčku.

52. K čl. 8 odst. 14 a 15

Podporujeme princip, podle kterého bude podmínka „žádné uspokojivé alternativy“ splněna, pokud neexistuje žádné jiné řešení, které by umožnilo dosáhnout stejného cíle projektu (výstavba stejné kapacity stejnou technologií) ve stejném či podobném čase a bez významně vyšších nákladů.

Souhlasíme také s principem, že stát bude moci v odůvodněných případech umožnit provádění kompenzačních opatření souběžně s realizací přenosových nebo distribučních projektů, pokud lze prokázat, že projekt nenapravitelně neohrozí ekologické procesy a neohrozí celistvost sítě Natura 2000.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K POKYNŮM PRO EFEKTIVNÍ A VČASNÉ PŘIPOJENÍ K SÍTI (NENÍ PRÁVNĚ ZÁVAZNÉ) – (C(2025) 8473 FINAL)

53. K dokumentu obecně

Připojování zdrojů a dalších zařízení k soustavě je v ČR zásadně ovlivněno spekulativními žádostmi o připojení a nevyužíváním již přidělených kapacit, což generuje vícenáklady a zpožďuje připojování reálných projektů. Vítáme proto, že se Komise touto problematikou zabývá v dokumentu Pokyny pro efektivní a včasné připojení k elektrické síti a doporučujeme posoudit vhodnost zavedení některých opatření do legislativního rámce v ČR. Jako příklad vhodného opatření uvádíme flexibilní připojení, které vnímáme jako nástroj na optimalizaci nákladů i termínu připojení.

54. K pokutám pro provozovatele soustavy za nepřipojení

V závěrečné části dokumentu „Guidance on efficient and timely grid connections“ je uveden návrh pro stát/národní regulační úřad „*Introduce clear connection waiting-time benchmarks, milestones and efficiency criteria for grid operators with penalties in case these are not met, while accounting for reasons outside of grid operator control.*“ To může být potenciální riziko pro provozovatele soustavy, zejm. pokud budou benchmarky a kritéria nastavena příliš striktně.